

vistnok godt tage Hudegrossererne og Sko-tøjsfabrikanterne med. Jeg tror, at man i alt Fald indenfor disse Virksomheder vil finde Udbytte, man ikke tidligere har kendt. Derfor har jeg tilladt mig at gøre det Ræsonnement gældende, at det højeste, man har kunnet opnaa, er at komme bag-efter.

Indenrigsministeren (Rode): Det vil være Offentligheden bekendt, at for de Virksomheders Vedkommende, det ærede Medlem nævnede: Bryggerierne, Spritfabrikkerne og Sukkerfabrikkerne, har Udbyttet procentvis væsentlig været det samme som tidligere, og at den Omstændighed, at Pengenes Værdi er aftaget, i Virkeligheden har formindsket Udbyttet for de vedkommende Udbyttmodtagere. Det ærede Medlems Tale var efter min Mening Udtryk for en letsindig Opfattelse af hele Stillingen, jeg kan ikke frafalde denne Karakteristik. Naar det ærede Medlem mente, at der ikke var noget Resultat at udvise, saa skal jeg henvise til, at i den Tid, da Loven af 7. August var i fuld Kraft, lykkedes det her i Landet at opretholde et Prisniveau, som var lavere end i noget andet Land. Efter at Loven af 7. August er blevet svækket, d. v. s., efter at de Partier i Rigsdagen, som har Flertal i Landstinget, medvirker ved Prisreguleringen, er denne nægtelig aftaget i Kraft. Imidlertid er denne Ordning en forfatningsmæssig, naturlig Nødvendighed under Fredstilstande, derfor var det, at jeg for mit Vedkommende satte 7. August-Lovens Ophør i naturlig Forbindelse med Afslutningen af den endelige Fred, fra det Øjeblik var der ingen Begrundelse for at opretholde en Tilstand, hvor en saa afgørende Myndighed som den paagældende laa udelukkende i Ministeriets Haand. Efter at Fredstilstand er indtraadt, maa en Myndighed af denne Art ligge hos den samlede Rigsdag og Regering, hvad enten den udøves i Bekendtgørelsesform eller gennem Lov; og saa maa det være Befolkningens Sag at afgøre, om den mener, at denne Lovgivningsmagt af den samlede Rigsdag udøves paa tilfredsstillende Maade, og hvilket af Rigsdagens Ting det er, som udøver den paa tilfredsstillende Maade.

Naar jeg henstillede Loven af 7. August til Ophør ved Fredsslutningen, var det altsaa af Hensyn til, at Myndigheden overfor de vedkommende Spørgsmaal nu burde ligge et andet Sted end der, hvor den laa under Krigstilstanden, og ikke ud fra no-

gen som helst Mening om, hvorledes Forholdene vilde udvikle sig. Jeg advarede tværtimod og har stadig advaret imod den Opfattelse, som det ærede Medlems Parti letsindigt gør sig til Talsmand for, at Frenden med det samme vilde bringe normale Tilstande tilbage i Verden. Blot det fjerneste Kendskab til, hvorledes Forholdene efter en Verdenskrig maatte være, maatte sige Partiet, at normale Tilstande ikke kunde indtræde straks, og det forbyrser mig, at ikke i alt Fald det ærede Medlem fra Æbeltoft (N. Neergaard), som sidder inde med historisk Kendskab, har kunnet belære sit Parti om, at det var utænkeligt.

Med Hensyn til de Udbytter, som er indtjente af forskellige Virksomheder, og hvorom jeg ved Begyndelsen af denne Bmærkning henvendte nogle Ord til det ærede Medlem (Jørgen Jensen), skal jeg yderligere henlede det ærede Medlems Opmærksomhed paa, at det er en Kendsgerning, at ved meget stor Omsætning kan der ogsaa med lille Avance naas et stort Udbytte, og at Spørgsmaalet om, hvorvidt der er opnaaet stort Udbytte i en Forretning, paa ingen Maade er et Vidnesbyrd om, at den vedkommende Forretning har taget en for stor Avance. Paa ingen Maade! Den Paastand, at et rigeligt Udbytte af Kapital i og for sig betød, at man havde taget ublu Avance, vilde paa en aldeles utilbørlig Maade ramme megen Virksomhed her i Landet baade indenfor Landbruget og indenfor Handelen. Det store Udbytte kan fremkomme netop ved den store Omsætning. Det tror jeg, enhver Forretningsmand vil bekræfte.

Formanden: Folketingsmanden for Bornholm Amts 1ste Valgkreds har Ordet for en kort Bmærkning.

Hauge: Det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen) nævnte en Del Selskaber, som skulde have tjent for meget. Der er ikke Lejlighed til i en kort Bmærkning at komme ind paa alle disse Selskabers Fortjeneste, men for nogle Foretagenders Vedkommende skal jeg gøre et Par Bmærkninger. Spritfabrikationen er f. Eks. under Krigen ved den overordentlige Kommissions Medvirken og med Billigelse fra Rigsdagens Side blevet koncentreret for at spare Raastoffer; Spritfabrikkerens hele Forhold er sat under offentlig Kontrol, og den Avance, der er levet Spritfabrikationen, er for to forskelligartede Aktieselskabers Vedkommende henholdsvis